

ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΣΥΝΣΕΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

καθηγητοῦ τῆς Γεωλογίας

ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ Πολυτεχνείῳ

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΝΙΚ. Κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ Δρ. Φ. Ε.

ΑΛΕΞΑΝ. Δ. ΒΛΑΒΗ Δρ. Φ. Ε.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

Ἐν Ἀθήναις ἑτησίᾳ Δρ. 7.—

Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἑτ. 7.50

Ἐξάμηνος 4.—

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. χρ. 8.—

ΓΡΑΦΕΪΟΝ «ΠΡΟΜΗΘΕΩΣ»

Ὀδὸς Φειδίου ἀριθ. 13

κατωτέρω τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συμβουλίου.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

15 — ΛΕΠΤΑ — 15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Τὸ Ἀργολικὸν πεδίων καὶ τὰ ὕδατα αὐτοῦ ὑπὸ Κ. Μητσοπούλου. — Τιτθεία ἢ θήλασις τῶν βρεφῶν. Θήλασις διὰ τροφῆς. Ἐκλογὴ τροφῆς ὑπὸ Λ. Δ. Χριστοβίτου. — Ἡ μουσικὴ τῶν ὁσμῶν. Σχέσις ὁσμῶν καὶ τόνων. Νέα θεωρία περὶ τῶν ὁσμῶν ὑπὸ Κ. Δ. Ζέγγελη. — Ὁ ἀερισμὸς τῶν κυψελῶν ὑπὸ τῶν μελισσῶν ὑπὸ Κ. Μητσοπούλου. — Χρονικά.

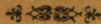
(ἡ ἀκρόπολις τοῦ Ἄργους), τὸ Παλαμῆδειον, τὸ Ἴσο-Καλέ, πολλὰ κορυφαί τῆς Κεντρικῆς, τὸ Παρθένιον, τὸ Μαυραλόν, τὸ Παραχαϊλόν, συνίστανται ἐξ ἀβεστολιθοῦ τῆς περιόδου ταύτης, κατὰ τὴν ὁποίαν οὐ μόνον ἄνθρωποι, ὡς καὶ ἀλλοχοῦ συντόμως ἐξεθέσαμεν (Γεωλογικῆ τῆς Ἑλλάδος), ἀλλ' οὐδ' αὐτὰ ὑπῆρχον τῶν θηλαστικῶν καὶ πτηνῶν, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὰς τελειότερας ζωολογικὰς βαθμίδας.

Ὡς ἐκ τοῦ τοιοῦτου δ' αὐτῆς καθέτου καὶ ὀριζοντίου διαμελισμοῦ ἢ σμικρῶ Πελοπόννησος παρέχει μοναδικὸν ἴσως παράδειγμα ποικίλης κλιμάτων, ὅπερ σπανίως ἀλλαχοῦ ἀπαντᾷ. Τὰ ὑψηλὰ αὐτῆς ὄρη Κυλλήνη (Ζίρια, ὕψους 2374 μέτρων), τὰ Ἀροαρεῖα (Χελμὸς 2355 μέτρων), τὸ Ταῦρετον (κορυφὴ Ταλετόν 2409 μέτρα), καὶ τόσα ἄλλα γραφικώτατα, ὄρη καλύπτονται κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους ὑπὸ περυσίων στρωμάτων γιόνων, αἵτινες παρέχουσιν ἀκένωτον ὑδροφόρον ταμεῖον, ἐξ οὗ πηγάζουσι πλεῖστοι ροχθίζοντες καὶ ὀρηκτικοὶ χεῖμαρροι καὶ δίκυγεῖς καὶ δροσεραὶ πηγαί, καθιστώσαι εὐφορὰ τὰ παρὰ τὰς ἀκτὰς τῆς χερσονήσου καίμενα βαθύπεδα. Δικαίως λοιπὸν ἡ κεντρικὴ τῆς Πελοποννήσου χώρα, ἡ ὀρεινὴ Ἀρκαδία, θεωρεῖται ὡς ἡ καρδίη τῆς χερσονήσου, διότι ἐκ τῶν ὀρέων καὶ ὀροπεδίων ταύτης (Μυρτινείας 630 μέτρων ὕψους, Τεγέας 660 μ.) κατέρχονται αἱ ζωὴν καὶ πλοῦτον φέρουσαι πρὸς τὴν Μεσσηνίαν, Ἡλιδα, Ἀρχαίαν, Αἰγιαλείαν, Κορινθίαν καὶ Ἀργολικὰν ὑδροφόροι ἀρτηριαί, οἱ διάφοροι αὐτῶν ποταμοὶ καὶ πηγαί. Πολλὰ δὲ τῶν ὑδάτων τούτων, ὡς π. χ. τὰ τῆς Σιωματίας καὶ τοῦ Φερεῦ, ἐκβάλλουσι πρὸς τὴν θάλασσαν διὰ κκαθορθρῶν, ἧτοι δι' ὑπογείων φυσικῶν ὀχετῶν, εὐρισκαζόμενων ἐντὸς ἀβεστολιθικῶν στρωμάτων.

ΤΟ ΑΡΓΟΛΙΚΟΝ ΠΕΔΙΟΝ

ΚΑΙ ΤΑ ΥΔΑΤΑ ΑΥΤΟΥ

ὑπὸ Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ εὐφορωτάτη καὶ πολύκολπος Πελοπόννησος, διὰ στενωτάτης φυσικῆς γεφύρας, τοῦ Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ, συνδεδεμένη μετὰ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, ἀποτελεῖ ὀροπέδιον, ἔχον μέσον ὕψος 630—660 μέτρων τὸ τμήμα τοῦτο τῆς χέρσου, κανονικῶς καὶ ἀρμονικῶς διαμεμελισμένον εἰς ὄρη, ὀροπέδια, κοιλάδας, χαράδρας, κόλπους καὶ ὄρους, ἀνήκει κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ὑπὸ τῶν γεωλόγων κζλουμένην κρητιδικὴν περίοδον, καὶ μόνον ἐλάχιστα αὐτοῦ μέρη, ἰδίως τὰ παρὰ τὰς ἀκτὰς, συνίστανται ἐκ πετρωμάτων τῆς τριτογενοῦς περιόδου καὶ ἐκ κρυσταλλοπαγῶν σχιστολιθίων (πρὸς βλ. Προμηθ. σελ. 133 καὶ 141). Ἀπκσαι αἱ ἀπόκρημοι ἐκείνη καὶ γραφικώταται τῶν ὀρέων κορυφαί, αἱ γυμνὰ δασῶν ἢ ὀλιγίστους καὶ σποραδικούς φέρουσαι θάμνους, ἐπὶ τῶν ὁποίων σῶζονται ἐνιαχοῦ φρούρικα καὶ πύργοι, λείψανα τὰ πλεῖστα τῆς πάλαι δουλείας τοῦ ἡμετέρου ἔθνους, ἀποτελοῦνται ἐκ πετρώματος ἀνήκοντος εἰς τὴν κρητιδικὴν περίοδον· αἱ κορυφαί τῶν Ἀροαρείων ὀρέων, τῆς Κυλλήνης (Ζίρια), ὁ Ἀεροκόρινθος, τὰ ὄρη τῆς Ἀργολικῆς χερσονήσου, ἡ Ἀρία

Εἶνε δὲ τὸ κλίμα τῆς Πελοποννήσου ἐν γένει ὑγιεινὸν καὶ θερπνόν, καὶ μόνον ἐλώδεις τινὲς αὐτῆς τόποι εἶνε νοσώδεις. Ἐνθ' δὲ τὸ ὄροπέδιον τῆς Ἀρκαδίας καὶ τὰ πέριξ αὐτῆς ὄρη καλύπτονται ὑπὸ χιόνων καὶ ἔχουσι θερμοκρασίαν λίαν χθαρμικήν, ὁμοιάζοντα πρὸς χώρος βορείων τῆς Ἑυρώπης κλιμάτων, τὰ χθαρμὰ τῆς χερσονήσου μέρη, ἧτοι ἡ Μεσσηνία, ἡ Ἥλις, ἡ Ἀχαΐα, ἡ Κορινθία καὶ ἡ Ἀργολίς παρέχουσι κλίμα γλυκὺ καὶ εὐκρατον, ἐν αἷς τὸ ἔξρ ἄρχεται σχεδὸν κατὰ τὸν Φεβρουάριον. Ἡ τοικυτῆ διαφορά καὶ ἀντιθέσεις τῶν κλιμάτων ἐντὸς τῆς μικρᾶς Πελοποννήσου συντελεῖ τὰ μέγιστα ἐπὶ τῆς υγείας, τῆς φιλεργίας καὶ τῆς διανοητικῆς τῶν κατοίκων αὐτῆς ἀναπτύξεως.

* *

Τὸ ὄροπέδιον τῆς Ἀρκαδίας ὀρίζεται πρὸς βορρᾶν ὑπὸ δύο τραχέων καὶ βραχέως διασχισμένων πυρητωδῶν ὄρέων (Massiv) (1), τῆς *Κυλλήνης* καὶ τῶν *Ἀροαρείων Ὀρέων*, πρὸς ἀνατολὰς δὲ ὑπὸ δύο ἐπιμήκων (ἢ σειρῶν) ὄρέων, τοῦ *Ἀρτεμισίου* (2) (1772 μέτρων) καὶ τοῦ *Παρθείου* (1217 μέτρων). Μεταξὺ τῶν ἀνατολικῶν προπόδων τῶν ὄρέων τούτων, ἀποτελούντων τὰ ἀνατολικὰ κράσπεδα τοῦ Ἀρκαδικοῦ ὄροπέδιου, ἧτοι τῶν λόφων *Πορτίου* καὶ *Χάου*, καὶ τῶν δυτικῶν προπόδων τοῦ *Ἀραγραίου ὄρους* (Ἀγ. Ἥλις = 1199 μ.), πρὸς ἀνατολὰς διευθυνομένου καὶ καταλήγοντος εἰς τὸν Ἑρμιονικὸν κόλπον, ἐξκπλοῦται τὸ πολύδουτον *Ἀργολικὸν πεδῖον*.—Ἀρχεται δὲ τὸ πεδῖον τοῦτο ἐκεῖ, ἐνθα τὸ ὄρος *Πόρτιος* πλησιάζει πρὸς τὴν ἐλώδη παραλίαν τοῦ ἡμικυκλικοῦ μυχοῦ τοῦ ἀπυρρῶγας τὰς ἀκτὰς ἔχοντος Ἀργολικοῦ κόλπου καὶ καταλήγει περίπου εἰς τὰς *Μυκήνας*. Ὡς ἐκ τούτου τὸ Ἀργολικὸν πεδῖον (πεδιάς Ἀργους καὶ Νκυπλίου) ἔχει μῆκος μὲν ἀπὸ *Μυκητῶν* μέχρι *Σκαγιαδαίου* 17 περίπου χιλιομέτρων, μέσον δὲ πλάτος 12 χιλμ. πε-

(1) Σημ. Ὁμάδα κορυφῶν, μὴ δεικνύουσιν ἀκρῶρεϊαν (Berggrüben) ὠρισμένης διευθύνσεως καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ αἱ κορυφαὶ εἶναι συμμετρικῶς περὶ τὸ κέντρον, ἐκάλεσα πυρηνώδες ὄρος (Massengebirge)· διότι τὰ πετρώματα, ἐξ ὧν νῦν τοιαῦτα ὄρη συνίστανται, ἀπετέλουν ποτὲ τὸν πυρῆνα ὄρων ὑψηλοτέρων, ἐκ τῶν ὁποίων διὰ τῆς μηχανικῆς καὶ χημικῆς τῶν ὑδάτων ἐνεργείας διεβρώθη μέγα μέρος τῶν ἐπικειμένων πετρωμάτων καὶ παρεσύρθη, ἐναπέμεινεν δὲ ὁ πυρῆν, ὅστις ἐπίσης ὑπὸ τῶν ὑδάτων διεμελίσθη εἰς κορυφὰς κειμένας συμμετρικῶς περὶ τὸ κέντρον.

(2) Σημ. Κατὰ τὰς νεωτάτας τῆς γεωλογίας θεωρίας τὰ πλεῖστα τῶν ὄρων (ἐκτὸς τῶν ἠφαιστειογενῶν καὶ ρηγιγενῶν) εἶνε πτωχὰ τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς ἢ ρικνώσεις (ζαρῶματα), αἵτινες ὑπὸ τῶν ὑδάτων ἐν τῇ παρελεύσει τῶν γεωλογικῶν αἰώνων διεμελίσθησαν διὰ χαραδρῶν καὶ κοιλάδων εἰς κορυφὰς ὄρων, κατὰ τινα σειρὰν τεταγμένων. Πολλὰ τούτων ἀποτελοῦσι τὰ παράκτια κράσπεδα (Randgebirge), ἧτοι τὸν γύρον ὑψηλῶν χωρῶν καὶ ὄροπέδιων.

ρίπου, ἧτοι ἐμβαδὸν $17 \times 12 = 204$ τετραγωνικὰ χιλιομέτρα (3).

Ἄπαντα δὲ αὕτη ἡ ἐπίπεδος ἔκτασις φέρει ἐλαχίστας ἀνωμαλίας, καὶ μόνον κατὰ τὸ Νκυπλιακὸν τμήμα τῆς πεδιάδος, ἔχει ὀλίγους τινὰς ἀπολελυμένους ἀσβεστολιθικοὺς λόφους τῆς κρητιδικῆς περιόδου (Ἀγ. Ἥλις)· εἶνε δὲ τὸ ἀργολικὸν πεδῖον χώρος ποταμώχωστος, μεγάλου μέρους τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου προσχωθέντος ἐν τῇ παρελεύσει τῶν γεωλογικῶν αἰώνων ὑπὸ ἰλύος καὶ κροκαλῶν, ἃς κατέφερον οἱ χεῖμαρροι ἀπὸ τῶν παρακειμένων ὄρων, ἐξκκολληθεὶ δὲ εἰσέτι ν' αὐξάνη, ὡς καταδείκνυται ἐκ τῆς παρὰ τὰ παραλία ὑπάρξεως ἐλῶν καὶ ἐκ τοῦ ἀβαθοῦς τῆς παρακειμένης θαλάσσης. Τὸ χέρσωμα δὲ τοῦ πεδίου τούτου εἶνε μᾶλλον ἀσβεστολιθικόν, ἐν ᾧ πηλὸς καὶ ψάμμος, διότι τὰ παρακειμένα ὄρη ἐξ ἀσβεστολίθου κυρίως συνίστανται.

* *

Πολλὰ τῶν λεκανοπεδίων τῆς βορείου καὶ ἀνατολικῆς Πελοποννήσου στεροῦνται καθ' ὅλοκληρὸν ἐπιγείων ἀπορριῶν τοῦ ὕδατος, δηλ. ποταμίων καὶ πηγῶν, καὶ διὰ τούτων ἀνυδρα καὶ ἀδενδρα. Ἀντὶ δὲ τούτων ὑπάρχει ἐντὸς τῶν ὄρων πολὺπλοκον σύστημα φυσικῶν ὑπογείων ὀχετῶν, ἧτοι καταβοθρῶν, δι' ὧν τὰ ὕδατα ὑπογείως ἀπάγονται ἀλλαχού καὶ ἀναβλύζουσιν ὡς πηγαί. Τοικυτὰ π. χ. καταβοθραὶ εἶνε ἐκεῖνα δι' ὧν ἀπάγονται τὰ ὕδατα τῶν λιμνῶν τοῦ *Φερεοῦ* καὶ τῆς *Στυμφαλίας* καὶ τοῦ *Σαρατιαποτάμου*, ἐξαφνίζομένου ὑπὸ τοὺς δυτικούς πρόποδας τοῦ Παρθείου ὄρους (4). Τούτου ἕνεκα καὶ πλεῖστον μέρος τοῦ Ἀργολικοῦ πεδίου στερεῖται ὑδάτων (*πολυθῆλον* Ἄργος) καὶ εἶνε ἀδενδρον, διότι ἐκτὸς τοῦ *Ἰράχου* (Πανίτσα), ὅστις εἶνε χεῖμαρρος, πηγάζων ἐκ τῆς βορείας κλιτύος τῆς κορυφῆς τοῦ Ἀρτεμισίου ὄρους, καὶ τοῦ *Χαράδρου* (Ἐηριά), ρέοντος μεταξὺ τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τοῦ Ἀρτεμισίου καὶ τοῦ *Κτεριά* καὶ *Χάου*, οὐδεὶς ἄλλος σημαντικὸς ὑπάρχει ποταμός. Ἀμφότεροι οὗτοι οἱ χεῖμαρροι ὀλίγον τι νοτιώτερον τοῦ Ἄργους ἐνοῦνται καὶ ἐκβάλλουσιν εἰς τὰ ἔλη τῆς παραλίας τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου. Μόνον πρὸς τὰ ΝΔ τοῦ Ἄργους, εἰς ἀπόστασιν 5 περίπου χιλιομέτρων ὑπὸ τὸ ὄρος Πόντινον, ὑπάρχει πηγὴ (Κεφαλαίον), ἀφθονον ἀναβλύζουσα ὕδωρ (κατὰ τινὰς 2 1)2 κυβικὰ μέτρα εἰς ἓν δευτερόλεπτον), καὶ σχηματίζουσα τὰς πηγὰς τοῦ ποταμοῦ *Ἐρασιου*, ὅστις μετὰ ῥῶν 5 περίπου χιλιομέτρων ἐκβάλλει εἰς

(3) Σημ. Τὰ ὀλίγα ταῦτα περὶ τοῦ Ἀργολικοῦ πεδίου εἰσὶ πορίσματα ἐκδρομῆς ἀνά τὴν Ἀργολίδα, ἣν ἐτέλεσα ἐσχάτως συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἐξ Ἄργους ἀξιολόγου νέου Γ. Ρούσου, τελειοφοίτου τῆς φαρμακευτικῆς, γνωρίζοντος ἄριστα τὰ τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

(4) Σημ. Δίαν πιθανόν, ὅτι εἰς τὸν ποταμὸν τούτον ἔχει τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ ἡ Δέρμη λίμνη.

τὴν θάλασσαν, ἀφοῦ κινήσει μύλους τινὰς καὶ ἀρθεύσει διὰ τοῦ ἀρίστου αὐτοῦ ὕδατος τοὺς πλείστους τῶν ἀγρῶν καὶ ἀμπελώνων.

Κεῖνται δὲ αἱ πηγαὶ αὗται ὑπὸ μικρῶν ἐπὶ τοῦ βράχου ἐκτισμένην ἐκκλησίαν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς, ὅπισθεν τῆς ὁποίας εὐρίσκεται σπήλαιον ἄνευ σταλακτικῶν, εἰς δύο χωρίζεμενον κλάδους, ὧν ὁ εἰς ἔχει μῆκος μὲν 50 μέτρων, ὕψος δὲ 30, καὶ ἐν τῷ ὁμοίῳ πληθῆς φωλεύει νυκτερίδων. Ὅτι δὲ τὸ σπήλαιον (1) τοῦτο εἶνε φυσικόν, οὐδεμία ἀμφιβολία, πιθανὸν δὲ νὰ εἶνε ἡ ἐκβολὴ καταβόθρας τινός, ἐξ ἧς τὸ πάλαι ἀνέβλυζε τὸ ὕδωρ, ὅπερ νῦν ἀναβλύζει πολὺ βηθέτερον. Ἐκ τῆς πηγῆς δὲ τῆς ταύτης τοῦ Ἐρασίνου, ἧς τὸ ὕδωρ πάσχει ἀνδρομεϊώσιν, διοχετεύεται διὰ σωλήνων πηλίων εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ἄργους μέρος τοῦ ὕδατος, ὅπερ μόνον μέχρι τῆς ἀγορᾶς δύναται νὰ φθάσῃ, ὅταν ζέθωνος ἢ ποσότης αὐτοῦ (?).

Περὶ τῶν ὑδάτων τοῦ Ἐρασίνου ποταμοῦ λέγεται (3) ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, ὅτι ἔχουσι τὰς ἀρχὰς αὐτῶν ἐκ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης, εὐρισκομένης 620 μέτρα ὑπὲρ τὴν θάλασσαν καὶ περὶ ἧς τοσοῦτος λόγος παρ' ἡμῖν ἐσχάτως γίνεται, ὅτι τὰ ὕδατα αὐτῆς πρόκειται νὰ διοχετευθῶσιν εἰς τὴν Ἀττικὴν. Ἄν τοῦτο εἶνε ἀληθές, οὐδεὶς μετὰ βεβαιότητος δύναται ν' ἀποφανθῇ, διότι ὄρη ὑψηλὰ, ὑπὸ χαρδῶν καὶ κοιλάδων διασχίζόμενα, καὶ ἀπόστασις 35 χιλιομέτρων περίπου χωρίζουσι τὴν διαλείπουσαν ταύτην λίμνην τῶν πηγῶν τοῦ Ἐρασίνου. Καὶ ἂν πράγματι τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ τούτου ἔχουσι τὰς ἀρχὰς αὐτῶν ἐκ τῆς Στυμφαλίδος λίμνης, τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι οὐδεμία ἀμεσος συγκοινωνία μεταξὺ τούτων ὑπάρχει, ὅτι δηλ. ὑπόγειος ὄχετος συνεχής, ἥτοι καταβόθρα ἄνευ ρηγμάτων, δὲν συνδέει τὰς πηγὰς τοῦ Ἐρασίνου μετὰ τῆς Στυμφαλίδος· διότι τότε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἐρασίνου θὰ ἀνέβλυζεν ὡς πίδαξ ὀρυθητικώτατος ἐκ τοῦ ὑπὸ τὴν ἐκκλησίαν ρηγματος.

(Ἐπειτα συνέχεια)

(1) Σημ. Ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ οἱ ἀρχαῖοι προσέφερον θυσίας πρὸς τὸν Πάνα καὶ τὸν Διόνυσον, πρὸς τιμὴν τοῦ ἐποικοῦ ἐρώταλον τὴν Τύρβην (βακχικὴν ἐορτήν).

(2) Σημ. Νομίζω, ὅτι τὸ ὕδωρ τοῦτο δύναται κανονικώτερον νὰ ρεῖ πρὸς τὴν τοῦ Ἄργους πόλιν, ἂν ἐπὶ τὴν πηγὴν ἀνυψώθῃ τοῖχος 3—5 μέτρων, ἥτοι οὐρητισθῇ δεξαμενὴ, καὶ τὸ ἐκχειλίζον νὰ χρησιμεύῃ πρὸς ἀρδευσιν τῶν ἀγρῶν καὶ κινήσιν τῶν μύλων. Δὲν πιστεύω δὲ νὰ ἐξαφανισθῇ τὸ ὕδωρ, διότι θλίψις στήλης ὕδατος δύο καὶ τριῶν μέτρων δὲν εἶνε ἐπαρκὴς νὰ διαρρήξῃ τὰ τοιχώματα τῶν ὑπογείων τῆς πηγῆς ὄχετων.

(3) Σημ. Εἰς μὲν δὴ Ἰναχὸς ἐστὶν ὁ διαρρέων τὴν Ἀργεῖαν ἄλλος δὲ ποταμὸς Ἐρασίνοσ ἐν τῇ Ἀργεῖα ἐστὶν οὗτος δὲ τὰς ἀρχὰς ἐκ Στυμφαλίου τῆς Ἀρκαδίας λαμβάνει καὶ τῆς ἐκεῖ λίμνης τῆς καλουμένης Στυμφαλίδος, ἐν ἧ τὰς ἐρικὺς μυθολογοῦσι τὰς ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους τοξεύμασι καὶ τυμπάνοις ἐξελαθείσας, ὡς καὶ αὐτὰς καλοῦσι Στυμφαλίδας· δύντα δ' ὑπὸ γῆς φασὶ τὸν ποταμὸν τούτον ἐκπίπτειν εἰς τὴν Ἀργεῖαν καὶ ποιεῖν ἐπίρρυτον τὸ πεδίον. (Στράβωνος Γεωγρ. βιβλ. δον κεφ. σ').

ΤΙΤΘΕΙΑ

ἡ θήλασις τῶν βρεφῶν.

ὑπὸ Α. Δ. ΧΡΙΣΤΟΒ. ΤΣ Ιατροῦ

Θήλασις διὰ τροφῆς.

Ἡ μᾶλλον προσομοιάζουσα τῇ μητρικῇ θηλάσει μέθοδος διατροφῆς τῶν βρεφῶν εἶνε ἡ θήλασις διὰ τροφῆς. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς θηλάσεως ταύτης εἶνε τῷ ὄντι εὐνοϊκώτερα τῶν παρατηρουμένων κατὰ τὴν, διὰ γάλακτος ζύου τινός ἢ διὰ τῆς προχοίδος, θήλασιν, ἀλλὰ μόνον ὅταν ἡ τροφὴ παραλαμβάνηται κατ' οἶκον καὶ ὑπὸ τὴν ἀμεσον ἐπίβλεψιν τῶν γονέων· ἄλλως τε ὄλως διάφορα εἶνε τὰ ἀποτελέσματα προκειμένου περὶ βρεφῶν, τὰ ὁποῖα ἐμπιστεύονται εἰς τροφὸν μακρὰν τῶν γονέων κατοικοῦσαν. Τὰ δυστυχῆ ταῦτα βρέφη ἀποζενούμενα ἀσπλάγγως τοῦ φίλτρου τῶν γεννητόρων αὐτῶν, εἰσι καταδεδικασμένα νὰ ὑποστώσιν ἀπώσεως τὰς στερήσεις καὶ κκουχίας, αἵτινες ὑπαγορεύονται ὑπὸ τῶν ἐλαττωμάτων καὶ τοῦ μεγαϊρικῆς πολυλάκτις χαρακτηῆρος τῆς ἐμπορευομένης τὴν τροφὴν τοῦ τέκνου τῆς γυναικός.

Ποσάκις δὲν ἐφορᾶθησαν αἱ τίθει αὗται διὰ πάσης ἄλλης τροφῆς διατρέφουσαι τὰ ἀτυχῆ οἰκότροφα νήπια, ἢ διὰ τοῦ γάλακτος, τὸ ὁποῖον ὀλόκληρον καταναλίσκεται ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν τέκνου.

Κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ κ. Lementet ἐκ τῶν βρεφῶν τούτων ἀποθνήσκουσι 36,05 τοῖς 100.

Κατὰ δὲ τὴν τοῦ κ. Brochard, ἐν Γαλλίᾳ ἐκ τῶν ἀνατρεφόμενων βρεφῶν παρὰ ξένην τροφὴν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον μακρὰν πάσης ἐπιτηρήσεως, ἀποθνήσκουσι κατ' ἔτος 100,000.

Ἐκλογή τροφῆς.

Ἡ ἐκλογή καλῆς τροφῆς δὲν εἶνε πάντοτε λίαν εὐκολος. Αἱ ἐκ τῆς καλῆς ὄψεως, τῆς ἐξωτερικῆς παραστάσεως καὶ τῆς ἐπιτετηθευμένης ἐνδυσμασίας παρεχόμενα ἐνδείξεις, εἰς οὐδὲν συντελοῦσι προκειμένου νὰ κρίνωμεν περὶ τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν προσόντων τῆς γυναικός ἐν σχέσει πρὸς τὰ καθήκοντα, τὰ ὁποῖα ὀφείλει αὐτὴ νὰ ἐκπληρώσῃ ὡς τροφός.

Βεβαίως δὲν κατακρίνομεν τὸ ὥρατον ἐξωτερικὸν καὶ τὴν εὐάρεστον φυσιογνωμίαν, ἄλλως τε ἡ καλὴ ὑγεία καὶ τὸ ἰσχυρὸν τῆς κράσεως συνδέουσι πρὸς τοὺς ἐξωτερικοὺς χαρακτηῆρας, ἐν τούτοις ὀφείλομεν νὰ εἰμεθα λίαν αὐστηροὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῶν οὐσιωδῶν ἀρετῶν τῆς τροφῆς, ἧς ἄλλως τε οὔτε ἡ ὥραιότης οὔτε οἱ τρόποι τοῦ φέρεσθαι ἔχουσιν ἐπίδρασιν τινὰ ἐπὶ τῆς γαλακτικῆς ἐκκρίσεως.

Ἐπιδοκιμαστέα τροφός, οὐχὶ πάνυ ὥραια, ἀλλὰ χρεῖστα, ἀρκεῖ νὰ εἶνε κράσεως καὶ ὑγιεῖς ἀμύπτων, καὶ νὰ ἔχῃ καλὴν καὶ ἄφθονον γάλα.